

SVWN

Stichting Visitatie
Woningcorporaties Nederland

woonbond

de stem van hurend nederland

Huurders en visitatie

**Handreiking visitatie
voor
huurders(organisaties)**

Handreiking *Visitatie en huurders*

Handreiking maatschappelijke visitatie woningcorporaties voor huurders(organisaties)

| Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Visitatieproces in vogelvlucht	6
3.	Hoe ziet een visitatie eruit?	8
4.	De visitatiemethodiek	10
4.1	Maatschappelijke waarde	10
4.2	Maatschappelijke verankering	12
4.3	Besturing	12
4.4	Maatschappelijke capaciteit	13
5.	Samenvatting in A4	14
6.	Visitatierapport	15
7.	Wat komt er op u af?	16
8.	Als het visitatierapport er is	18
9.	tot slot	19

| 1. Inleiding

Uw Woningcorporatie wordt binnenkort gevisiteerd. In deze publicatie vindt u meer informatie over visitatie. U leest over de voorbereiding, de gang van zaken en wat u na afloop met het rapport zou kunnen. Zodat u, samen met de andere huurders(vertegenwoordigers), goed uw mening naar voren kunt brengen.

Wat is visitatie?

Visitatie is een officieel onderzoek. Dit gebeurt in diverse sectoren zoals in het onderwijs, de zorg, maar ook bij woningcorporaties. Het doel van de visitatie van woningcorporaties is om zichtbaar te maken wat een woningcorporatie in de afgelopen jaren heeft gedaan. Zodat betrokken partijen zich een oordeel kunnen vormen en geven! Daarnaast wordt de woningcorporatie tijdens de visitatie een spiegel voorgehouden. Visitatie gaat dus enerzijds over verantwoorden en anderzijds over leren en verbeteren.

Een corporatie is wettelijk verplicht eens in de vier jaar haar (maatschappelijke) prestaties te verantwoorden door middel van een visitatie. Een onafhankelijk bureau onderzoekt hoe een corporatie haar werk uitvoert, zoals huisvesting van bepaalde groepen, of woningverbetering. Ook de financiën en de interne organisatie worden beoordeeld.

De huurders en de huurdersorganisatie(s) hebben een centrale plaats in de beoordeling van de corporatie. Daarom is het een goed moment om uw mening en verbeterpunten op de agenda te zetten. Onderdeel van de visitatie is dat de corporatie aangeeft hoe zij is omgegaan met de aanbevelingen van de huurders en de huurdersorganisatie.

2. Visitatieproces in vogelvlucht

- 1** De bestuurder van de corporatie kiest samen met de Raad van Commissarissen (RvC) het bureau dat de visitatie gaat uitvoeren. Het bureau formeert een visitatiecommissie (commissie van deskundigen).
- 2** De visitatie begint met een startgesprek tussen de visitatiecommissie, het bestuur en de Raad van Commissarissen. De bestuurder wordt gevraagd om een zogenaamd position paper op te stellen.
- 3** De commissie vraagt aan de corporatie om alle relevante schriftelijke informatie te verstrekken. Alle belanghebbenden krijgen de nodige informatie voordat zij worden uitgenodigd voor een gesprek, de huurders(organisatie) dus ook. Vervolgens wordt u betrokken bij de visitatie en vinden de enquêtes, interviews en groeps gesprekken plaats.
- 4** Na alle onderzoek schrijft de commissie het rapport. Dit wordt in concept besproken met de bestuurder en de RvC. Het is verstandig als de visitatiecommissie haar bevindingen aan alle betrokkenen teruggeeft, ook aan de huurdersorganisatie. Ondertussen gaat het rapport naar Stichting Visitaties Woningcorporaties Nederland (SVWN) voor de toets of het rapport aan de methodiek voldoet en voldoende kwaliteit heeft.
- 5** De bestuurder en de RvC reageren schriftelijk op het rapport in de 'bestuurlijke reactie'. Huurdersorganisatie(s) en gemeente(n) worden uitgenodigd (ieder voor zich) een 'maatschappelijke reactie' op te stellen. Beide reacties worden opgenomen in het definitieve visitatierapport. Hierna wordt het rapport openbaar gemaakt.

SVWN

SVWN is opgericht door Aedes, de Woonbond, de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het verantwoordelijke ministerie vanuit de overheid.

SVWN heeft als taak om het onafhankelijke stelsel van visitatie voor woningcorporaties te ontwikkelen, in stand te houden en te zorgen voor een constante kwaliteit. Deze taak is in de wet verankerd, in artikel 53a van de Woningwet. SVWN wijst ook de bureaus aan die woningcorporaties mogen visiteren.

3. Hoe ziet een visitatie eruit?

In een visitatie wordt op een **gestructureerde** manier een **deskundig** en **transparant oordeel** gegeven over de **echte prestaties** van de corporatie van de afgelopen **vier jaar** en voor welke **opgaven** de corporatie staat.

> Gestructureerd,

omdat er gewerkt wordt volgens een vastgestelde methodiek. SVWN heeft deze methodiek gemaakt en zorgt ook dat deze actueel blijft.

> Deskundig,

omdat de mensen die de visitatie uitvoeren, de visitatoren, onafhankelijk en deskundig zijn. Zij mogen geen enkele band met de corporatie hebben. Ook de bureaus waar zij voor werken zijn onafhankelijk. Bureaus mogen maximaal 2 visitaties achter elkaar uitvoeren bij een corporatie. Bovendien moeten zowel de bureaus als de visitatoren voldoen aan kwaliteitseisen. SVWN let daarop en toetst regelmatig of aan de eisen wordt voldaan.

> Transparant,

omdat in de visitatiemethodiek goed omschreven is hoe het oordeel tot stand moet komen. Bovendien moet het rapport helder en begrijpelijk zijn. Ook de meetpunten zijn zorgvuldig beschreven. Als het conceptrapport klaar is, kijkt SVWN of de visitatiemethodiek goed is toegepast en of het oordeel transparant is.

> Oordeel,

omdat de visitatoren dit baseren op de gesprekken en documenten van de corporatie, zoals het ondernemingsplan en de vastgoedstrategie. De gesprekken met belanghebbenden, waaronder uw huurdersorganisatie, en gemeenten zijn heel belangrijk. De visitatiecommissie dient de focus te leggen op dialoog en bij de visitatie met een open blik te bekijken met wie gesproken moet worden voor een compleet beeld.

Visiterende bureaus

- Cognitum
- Ecorys
- Pentascope
- Procorp
- Raeflex

> Feitelijke prestaties en opgaven,

de prestaties die jaarlijks worden afgesproken met u als huurdersorganisatie. Beoordeeld wordt wat er daadwerkelijk is gerealiseerd. Bijvoorbeeld over nieuwbouw, renovatie, huurprijsbeleid, duurzaamheid en leefbaarheid. Aan de orde komen de belangrijkste opgaven, uitdagingen en ook de verbeteringen voor de toekomst.

> De afgelopen vier jaar,

wordt in de visitatie teruggekeken. Soms is het best lastig om zo ver terug te kijken en nog een goed oordeel te geven. Daarom is het belangrijk dat u hier goede gegevens voor krijgt aangereikt. Meer dan in vorige visitaties wordt ook naar de toekomst gekeken, naar verbeteringen, leerpunten, dilemma's waar de corporatie voor staat, samen met haar samenwerkingspartners.

4. De visitatiemethodiek

Alle visitaties van woningcorporaties gaan volgens dezelfde methode. Op dit moment is dat de Methodiek maatschappelijke visitatie woningcorporaties 7. U vindt deze op de website van SVWN: [methodiek 7](#)

In de methodiek is beschreven wat beoordeeld wordt en welke indeling het visitatierapport moet hebben. Dit gebeurt aan de hand van vier onderdelen, visitatievelden genaamd. De visitatievelden zijn:

1. Maatschappelijke waarde
2. Maatschappelijke verankering
3. Besturing
4. Maatschappelijke capaciteit

Samen zeggen ze iets over de maatschappelijke prestaties van de corporatie, zoals aangegeven in het plaatje. Ieder hoofdstuk eindigt met een totaaloordeel van de visitatiecommissie over dat visitatieveld. De visitatiecommissie formuleert de belangrijkste bevindingen, sterke punten en leerpunten.

4.1 Maatschappelijke waarde

Dit visitatieveld gaat over de prestaties van de corporatie, in verhouding tot de maatschappelijke en volkshuisvestelijke opgaven.

De visitatiecommissie vormt hierover zelf een oordeel, en brengt in beeld hoe huurders en andere belanghebbenden deze prestaties waarderen en welke leerpunten er voor de toekomst uit te trekken zijn.

Opgaven

De visitatiecommissie en de corporatie stellen gezamenlijk vast welke opgaven worden onderzocht, dit zijn minimaal drie opgaven, maximaal zes. Samen geven deze opgaven inzicht in de maatschappelijke waarde van de corporatie. Alle grote opgaven waar de corporatie mee bezig is, zijn in beeld. De opgaven kunnen door de corporatie zelf ingevuld worden of in netwerkverband, denk aan het sociaal domein. In dat geval beschouwt de commissie de resultaten en leerpunten van het netwerk, en niet alleen die van de corporatie.

Welke opgaven worden onderzocht volgt uit het ondernemingsplan, de lokale of regionale woonvisie en de rijksprioriteiten. Voorbeelden van opgaven zijn: betaalbaarheid, beschikbaarheid, kwaliteit, sociale opgaven, leefbaarheid en veiligheid, versnelling nieuwbouw, verduurzaming.

Vragen

De visitatiecommissie richt zich op de volgende vragen:

- Wat zijn de opgaven? Wat is er (maatschappelijk gezien) nodig?
- Hoe pakt de corporatie dat op, welke acties onderneemt zij? Deze vragen kunnen ook op een netwerk van toepassing zijn.
- Welke resultaten laat de corporatie zien, al dan niet in netwerkverband?
- Hoe waarderen huurders, huurdersorganisaties en andere belanghebbenden of samenwerkingspartijen de resultaten en de manier van samenwerken?

- Welke ontwikkelingen ziet de visitatiecommissie:
  - Wat gaat beter in de loop der tijd, wat minder?
  - Zijn er opgaven bijgekomen en hoe worden die opgepakt?
  - Waar zit de trots van de corporatie en waar het ongemak?
  - Hoe gaat de corporatie om met successen en mislukkingen, laat de corporatie lerend vermogen zien?
- Welke lessen zijn er voor andere corporaties uit te trekken?

Position paper

Het visitatierapport begint met de position paper van de directeur-bestuurder. Daarin reflecteert de directeur-bestuurder op:

- Missie, visie en doelen, waar de corporatie nu staat, wat goed gaat en wat beter kan;
- Wat de corporatie bereikt heeft op de vier visitatievelden en wat de corporatie daar de komende periode op wil bereiken;
- Welke lessen uit de vorige visitatie de corporatie in de praktijk heeft gebracht;
- Welke leervragen en verantwoordingspunten van belang zijn in deze visitatie.

4.2 Maatschappelijke verankering

Het visitatieveld maatschappelijke verankering richt zich op de invloed van huurders, huurdersorganisatie(s) en andere belanghebbenden op de corporatie. Een belangrijk onderdeel voor huurders omdat het erom gaat hoe concreet en tastbaar deze invloed is.

Onderwerpen van gesprek

De visitatiecommissie kijkt naar de volgende zaken, waarbij voorbeelden uit de praktijk heel waardevol kunnen zijn:

- De invloed die huurder en huurdersorganisatie hebben op het beleid en het handelen van de corporatie;
- De invloed die gemeenten en andere relevante samenwerkingspartijen hebben op het beleid en het handelen van de corporatie;
- De manier waarop de corporatie zich verantwoordt en open staat voor feedback en input;
- De waardering van de samenwerking door huurdersorganisaties, gemeenten en andere samenwerkingspartijen.

De visitatiecommissie richt de gesprekken zo in dat iedereen zich vrij voelt feedback te geven en te ontvangen. Alle deelnemers krijgen voldoende ruimte hun input mee te geven en hun mening toe te lichten.

4.3 Besturing

Het visitatieveld Besturing richt zich op het proces van strategievorming en sturing op de prestaties. Hierbij gaat het om de vraag hoe de corporatie stuurt op zo maximaal mogelijke maatschappelijke waarde.

Uitgangspunt is dat een moderne corporatie beschikt over de gebruikelijke documenten en bedrijfsvoering: ondernemingsplan, portefeuillestrategie, beleidsscenario's, omgevingsanalyses, convenanten, prestatieafspraken en de indicatoren die daarbij horen (KPI's), managementrapportages, et cetera. De visitatiecommissie geeft een oordeel over de manier waarop de corporatie dit zogenoemde instrumentarium gebruikt om de strategische doelen te halen.

De visitatiecommissie bestudeert alle stukken en voert gesprekken met sleutelpersonen uit de organisatie en de hele RvC. De visitatiecommissie kijkt hoe effectief de strategie is. Worden de beoogde resultaten gehaald? En is de corporatie in staat is om op tijd en effectief (bij) te sturen als het resultaat niet is zoals afgesproken en gepland?

4.4 Maatschappelijke capaciteit

Bij het visitatieveld Maatschappelijke capaciteit gaat over de vraag of de corporatie voldoende is toegerust is voor de opgaven. Zijn de organisatie zelf en de financiën er klaar voor?

Uitgangspunt is dat de corporatie de interne organisatie inricht op de maatschappelijke opgaven. Er moet samenhang zijn tussen de doelen en activiteiten van de organisatie en de maatschappelijke doelen en opgaven.

De commissie beoordeelt:

- Tegen welke organisatorische en financiële grenzen, kwetsbaarheden en knelpunten loopt de corporatie aan bij het realiseren van haar maatschappelijke opgaven?
- Hoe gaat de corporatie met deze grenzen, kwetsbaarheden en knelpunten om en in welke mate laat de corporatie zien hier over lerend vermogen te beschikken?

De commissie voert gesprekken met sleutelpersonen uit het management, de Ondernemingsraad, de accountant en de hele RvC. Ook de stukken zoals organisatievisie en voortgangsrapportages, financiële documenten, beschikbare beoordelingen van externe toezichthouders worden bestudeerd. De visitatiecommissie kijkt verder dan de kengetallen, dus naar visie, onderbouwing en actieve wijze van handelen, om te kunnen beoordelen hoe goed de corporatie haar middelen inzet voor het maximaal realiseren van de maatschappelijke opgaven.

5. Samenvatting in één A4

In het rapport is één A4 opgenomen waarin de belangrijkste uitkomsten en de beoordeling van de visitatiecommissie zijn samengevat.

Het oordeel van de commissie bij de visitatievelden Maatschappelijke waarde en Maatschappelijke verankering heeft een 4-punts schaal:

- Goed
- naar behoren
- te verbeteren
- onvoldoende

6. Visitatierapport

Visitatierapporten zijn goed leesbaar voor iedereen die bij de corporatie betrokken is en nodigen uit tot lezen. In de opzet van de rapportage komen de doelen van visitatie, verantwoorden én leren duidelijk terug. Het visitatierapport heeft een logische opbouw, waarbij de constatering onderbouwd worden met feiten uit de visitatie.

In de recensie reflecteert de visitatiecommissie, alles overziend, op de position paper, de prestaties van de corporatie en de bevindingen uit de visitatie. De commissie formuleert de belangrijkste bevindingen. Dit zijn er maximaal zes. Ook richt de commissie de blik op de toekomst. De commissie gaat in op de vraag welke lessen de corporatie kan leren, en waar dat uit de bevindingen blijkt en van welke lessen de sector kan leren. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een vernieuwende aanpak of een best practice. De recensie wordt afgesloten met een samenvattende A4, waarin op één bladzijde de belangrijkste bevindingen en het oordeel van de commissie, bij voorkeur beeldend, zijn weergegeven.

Het rapport eindigt bij diegene bij wie het ook startte: de directeur-bestuurder van de corporatie. Deze reflecteert in de bestuurlijke reactie op de bevindingen uit de visitatie en de vraag wat de corporatie te doen staat. Huurdersorganisaties en gemeenten worden van harte uitgenodigd een maatschappelijke reactie op te stellen.

Een visitatierapport voldoet aan de volgende vormsen:

- De gehanteerde volgorde:
  - o Position paper;
  - o Recensie en samenvattende A4 met belangrijkste bevindingen;
  - o De vier visitatievelden;
  - o Bestuurlijke en maatschappelijke reactie.
- Maximaal 25 bladzijden, exclusief position paper, bestuurlijke en maatschappelijke reactie;
- Heldere en toegankelijke vormgeving en schrijfstijl;
- Vertelt het verhaal zowel in woord als in beeld;
- Richt zich op de bevindingen, niet op methodologische onderbouwing.

7. Wat komt er op u af?

Uw rol

Tijdens het gesprek geeft u uw mening over de onderwerpen uit de hoofdstukken maatschappelijke waarde en maatschappelijke verankering

- over de prestaties (op de opgaven);
- over de relatie en communicatie;
- over uw tevredenheid met de mate van invloed op het beleid;
- over verbeterpunten.

U krijgt informatie van tevoren en u heeft een gesprek met de visitatiecommissie. De vorm waarin dit gesprek plaats vindt kan verschillen, een eigen gesprek met de commissie of een groepsgesprek. Er is bij voorkeur een dialoog, ook de corporatie brengt haar mening naar voren.

Informatie verzamelen

Een goede voorbereiding is van groot belang. Wat kunt u doen?

- Verdiep u in de methodiek. Kijk hiervoor op onze [website](#).
- Verdiep u in de informatie van de corporatie. Denk aan het jaarverslag, het ondernemingsplan, de position paper en de overige informatie die u krijgt toegestuurd.
- Bekijk op onze website ook nog even het vorige visitatierapport en kijk wat de corporatie daarmee heeft gedaan.

Op onze website vindt u veel informatie die u kunt gebruiken bij de voorbereiding. Kijk bijvoorbeeld eens bij '[voor huurders](#)'. Daar vindt u globaal het stappenplan voor de visitatie. Bij '[visitatierapporten](#)' vindt u alle rapporten van voorgaande visitaties, van alle corporaties in Nederland. U kunt in de [zoekmodule](#) zoeken op allerlei variabelen, zoals bureau, provincie, grootteklasse, plaats etc. In het menu '[over visitaties](#)' vindt u achtergrondinformatie over o.a. de accreditatie van bureaus en de lopende experimenten. Tot slot u vindt bij '[Over SVWN alles over SVWN](#)', de stichting die achter de visitatiemethodiek

zit.

Genoeg informatie?

Heeft u met deze informatie genoeg informatie en inzicht om een oordeel te kunnen geven? Als u denkt van niet, denk dan eens aan het raadplegen van meer huurders. Vraag bijvoorbeeld de aangesloten bewonerscommissies wat ze van het presteren van de corporatie vinden, maak een poll op de website, nodig alle huurders uit om hun mening in een 'visitatie-box' te deponeren of zet een eigen enquête uit. Er zijn veel mogelijkheden, maar let erop dat u hiermee op tijd begint. Dan kunt u namelijk nog eventueel ondersteuning inschakelen.

Beoordelen

In de praktijk blijkt het vaak het moeilijkst om tot een gezamenlijk oordeel te komen. Niet ieder lid van de huurdersvertegenwoordiging kijkt hetzelfde tegen de dingen aan. Zo zijn bijvoorbeeld voor de één de huurprijzen heel belangrijk, terwijl voor de ander de aanpak bij een renovatieproject het meest belangrijk is. We adviseren om voldoende tijd te steken in het overleg vooraf, over het oordeel dat u als huurdersvertegenwoordiging wil geven. En welke boodschap u aan de corporatie wilt meegeven. Denk ook van tevoren na wie aan het gesprek met de commissie gaat deelnemen en wie het woord gaat voeren.

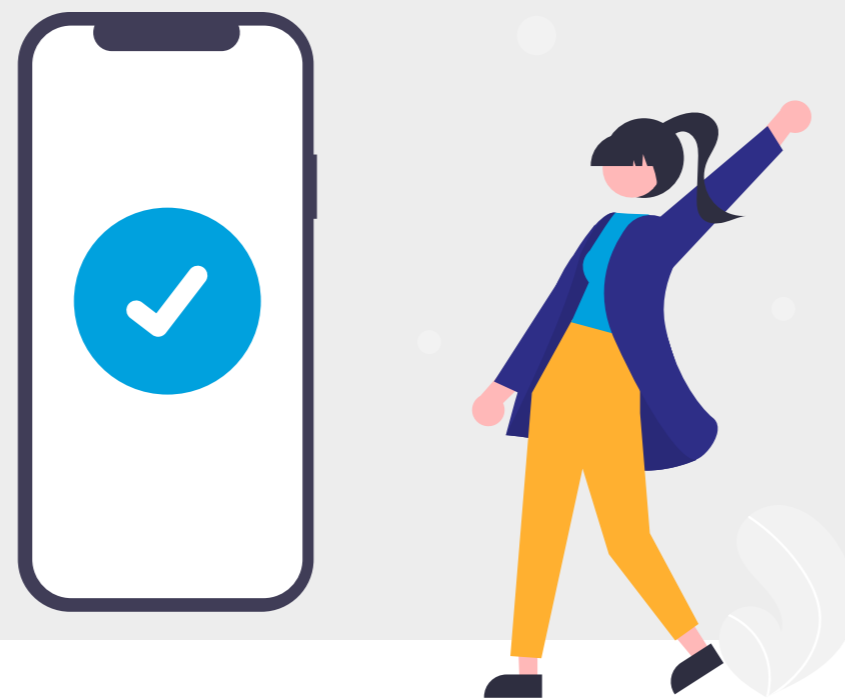
| 8. Als het visitatierapport er is

Als het rapport klaar is, stuurt de corporatie het u toe. Meestal is dit als pdf per e-mail. Normaal gesproken bespreekt de corporatie het visitatierapport kort na verschijnen met iedereen die input heeft geleverd, dus ook met u. U kunt dit gesprek benutten om uw mening toe te lichten en afspraken te maken over wat beter kan en hoe u daar samen aan kunt werken.

De uitkomsten van de visitatie kunt u verder betrekken bij:

- het overleg met het bestuur;
- het jaarlijks overleg met de RvC;
- het maken van (prestatie)afspraken;
- het advies over de jaarrekening;
- het advies over de begroting;
- het advies over de diverse beleidsplannen;
- uw gesprek met alle huurders/jaarvergadering.

Met het visitatierapport kunt u gemakkelijker in gesprek en samen kijken naar de toekomst. Maar ook over wat de corporatie de komende jaren gaat doen met de verbeterpunten die u heeft aangedragen.

| 9. Tot slot

Heeft u nog vragen? Of wilt u graag een onafhankelijke voorlichtingsbijeenkomst over visitaties voor uw organisatie? Neem dan gerust contact met ons op.

Dat kan via info@visitaties.nl of via 030 721 0780.

In deze serie verschenen ook:

- Handreiking visitatie en gemeenten
- Handreiking visitatie en commissarissen

| 9. Tot slot

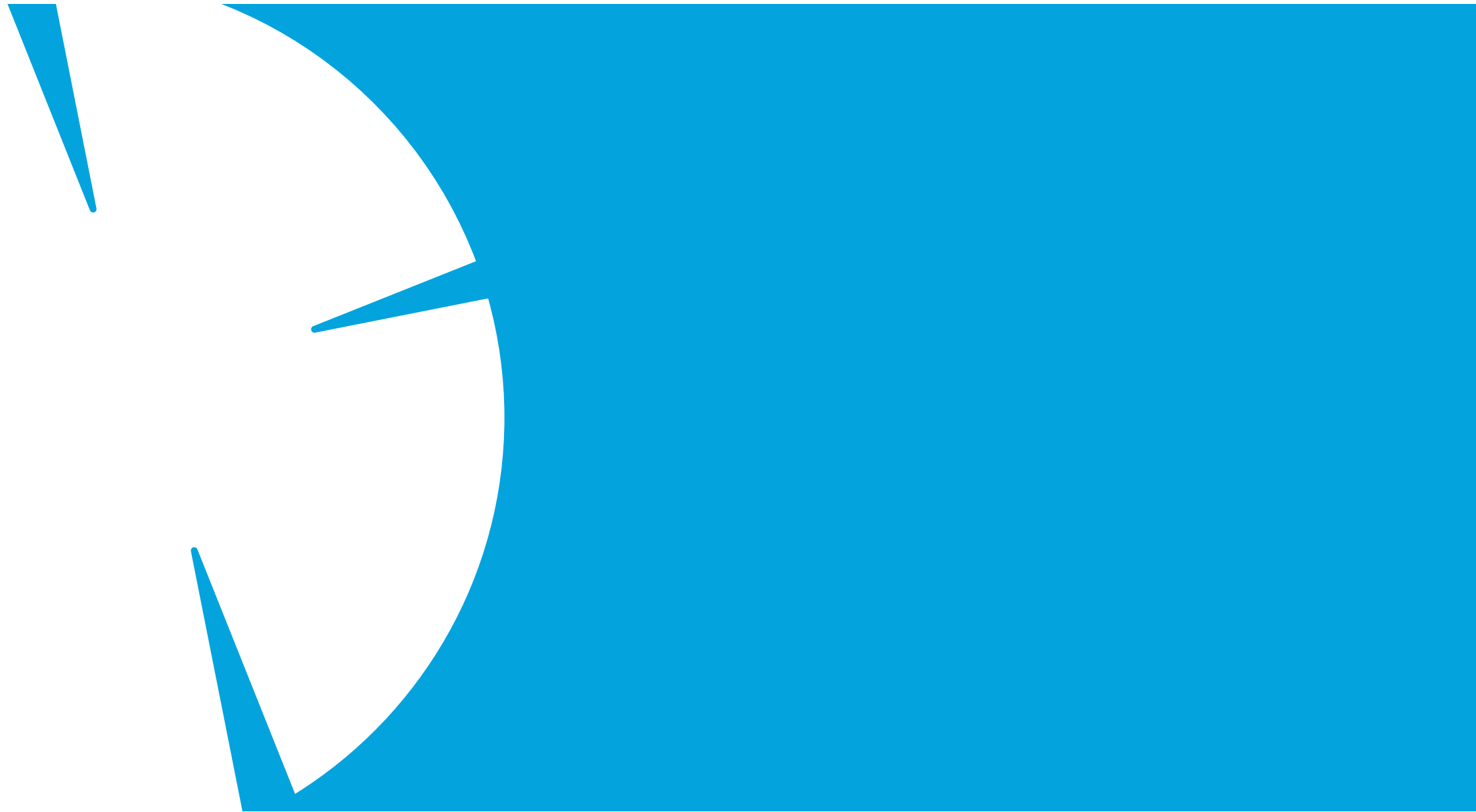
Heeft u nog vragen? Of wilt u graag een onafhankelijke voorlichtingsbijeenkomst over visitaties voor uw organisatie? Neem dan gerust contact met ons op.

Dat kan via info@visitaties.nl of via 030 721 0780.

In deze serie verschenen ook:

- Handreiking visitatie en gemeenten
- Handreiking visitatie en commissarissen

Addendum nieuwe waarderingen

Aan: Corporatiebestuurders
Van: SVWN (Claudia Siewers)
Betreft: Nieuwe waardering
Datum: 25 maart 2024

Inleiding

Op 1 maart 2023 is de nieuwe visitatiemethodiek in werking gesteld, namelijk methodiek 7 (M7). In M7 is het verplicht om voor twee visitatievelden (maatschappelijke waarde en maatschappelijke verankering) een waardering te geven. Dit zijn de onderstaande waarderingen:

- Zeer goed
- Naar behoren
- Voor verbetering vatbaar
- Onvoldoende

In de bijlage is de definiëring opgenomen.

Nieuwe waarderingen

Na een aantal visitaties heeft SVWN in samenwerking met de visitatiebureaus en met input van de gevisiteerde woningcorporaties een evaluatie gemaakt. De waarderingen was het belangrijkste verbeterpunt.

In overleg met het College van Deskundigen en met goedkeuring van de Raad van Toezicht heeft SVWN besloten om de waarderingen aan te passen. Hierbij is de keuze gemaakt om over te stappen van een vierpuntschaal naar een vijfpuntschaal. Deze keuze heeft geleid tot de onderstaande waarderingen:

- Uitstekend
- Goed
- Naar behoren
- Voor verbetering vatbaar
- Onvoldoende

In de bijlage is de definiëring opgenomen.

Gevolg

De woningcorporaties die met de “oude waarderingen” zijn gevisiteerd, krijgen geen nieuwe waardering volgens de “nieuwe waardering”. SVWN heeft ervoor gekozen om dit addendum bij elk visitatierapport te plaatsen met de “oude” waarderingen. Op deze manier is inzichtelijk dat er met een andere waarderingsschaal is gevisiteerd.

Bijlage

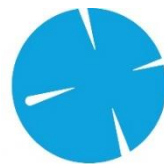
Oude waarderingen

Maatschappelijke waarde

- De corporatie presteert **zeer goed**, de corporatie spant zich aantoonbaar maximaal in om maatschappelijke resultaten te leveren waarde en zo maatschappelijke waarde toe te voegen; de visitatiecommissie ziet in de manier waarop de corporatie dit aanpakt op één of meer terreinen een voorbeeld voor andere corporaties;
- De corporatie presteert **naar behoren**, de geleverde resultaten zijn in verhouding tot de maatschappelijke opgaven; de visitatiecommissie ziet op een aantal concrete punten ruimte voor verbetering en benoemt deze;
- De prestaties van de corporaties zijn voor **verbetering vatbaar**, niet op alle opgaven is de corporatie in staat (gebleken) om de gewenste resultaten te leveren; de visitatiecommissie ziet duidelijk ruimte voor verbetering en benoemt concreet op welke vlakken deze ruimte ligt;
- De corporatie presteert **onvoldoende**, de resultaten van de corporatie zijn op nagenoeg alle terreinen niet in verhouding tot de opgaven; de visitatiecommissie benoemt op welke gebieden urgent actie gewenst is.

Maatschappelijke verankering

- De maatschappelijke verankering van de corporatie is te kenmerken als zeer goed, er is sprake van een voorbeeldige samenwerking en wederkerige invloed op beleid en handelen, dit wordt door alle betrokkenen ook zo beleefd en gewaardeerd; de visitatiecommissie ziet in de manier van samenwerken een voorbeeld voor andere corporaties;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is naar behoren, de samenwerking verloopt in het algemeen goed en de corporatie laat zien beïnvloedbaar te zijn; in het algemeen waarderen de betrokkenen de manier van samenwerking als voldoende; de 13 visitatiecommissie ziet op een aantal concrete punten ruimte voor verbetering en benoemt deze;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is voor verbetering vatbaar, de samenwerking verloopt met enige regelmaat moeizaam en de corporatie is beperkt beïnvloedbaar; betrokkenen zijn kritisch over de manier van samenwerking; de visitatiecommissie ziet duidelijk ruimte voor verbetering en benoemt concreet op welke vlakken deze ligt;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is te kenmerken als onvoldoende, de samenwerking verloopt moeizaam en de corporatie opereert solistisch; betrokkenen uiten zich negatief over de manier van samenwerking; de visitatiecommissie benoemt waar urgent actie gewenst is.

Nieuwe waarderingen

Maatschappelijke waarde

- De corporatie presteert uitstekend, de corporatie spant zich aantoonbaar maximaal in om maatschappelijke resultaten te leveren waarde en zo maatschappelijke waarde toe te voegen; de visitatiecommissie ziet in de manier waarop de corporatie dit aanpakt op één of meer terreinen een voorbeeld voor andere corporaties;
- De corporatie presteert goed, de geleverde resultaten zijn beter dan de maatschappelijke opgaven; de visitatiecommissie ziet wel verbeterpunten en benoemt deze;
- De corporatie presteert naar behoren, de geleverde resultaten zijn in verhouding tot de maatschappelijke opgaven; de visitatiecommissie ziet op een aantal concrete punten ruimte voor verbetering en benoemt deze;
- De prestaties van de corporaties zijn voor verbetering vatbaar, niet op alle opgaven is de corporatie in staat (gebleken) om de gewenste resultaten te leveren; de visitatiecommissie ziet duidelijk ruimte voor verbetering en benoemt concreet op welke vlakken deze ruimte ligt;
- De corporatie presteert onvoldoende, de resultaten van de corporatie zijn op nagenoeg alle terreinen niet in verhouding tot de opgaven; de visitatiecommissie benoemt op welke gebieden urgent actie gewenst is.

Maatschappelijke verankering

- De maatschappelijke verankering van de corporatie is te kenmerken als uitstekend, er is sprake van een voorbeeldige samenwerking en wederkerige invloed op beleid en handelen, dit wordt door alle betrokkenen ook zo beleefd en gewaardeerd; de visitatiecommissie ziet in de manier van samenwerken een voorbeeld voor andere corporaties;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is goed; er is sprake van een robuuste samenwerking en de corporatie laat stakeholders invloed hebben op haar beleid en er is sprake van een mate van wederkerigheid; de visitatiecommissie ziet wel enige ruimte voor verbetering en benoemt deze;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is naar behoren, de samenwerking verloopt in het algemeen goed en de corporatie laat zien beïnvloedbaar te zijn; in het algemeen waarderen de betrokkenen de manier van samenwerking als voldoende; de visitatiecommissie ziet op een aantal concrete punten ruimte voor verbetering en benoemt deze;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is voor verbetering vatbaar, de samenwerking verloopt met enige regelmaat moeizaam en de corporatie is beperkt beïnvloedbaar; betrokkenen zijn kritisch over de manier van samenwerking; de visitatiecommissie ziet duidelijk ruimte voor verbetering en benoemt concreet op welke vlakken deze ligt;
- De maatschappelijke verankering van de corporatie is te kenmerken als onvoldoende, de samenwerking verloopt moeizaam en de corporatie opereert solistisch; betrokkenen uiten zich negatief over de manier van samenwerking; de visitatiecommissie benoemt waar urgent actie gewenst is.